

Vragen en opwaardering m.b.t. SB Aanvullend beleidskader Huisvesting vergunninghouders

Fractie	#	Vraag/input	Antwoord/reactie
PVV	1.	<p><u>Opwaardeerverzoek:</u></p> <p>De fractie van de Partij voor de Vrijheid wil vergaderstuk 'SB Aanvullend beleidskader IBT huisvesting vergunninghouders' graag opwaarderen, omdat wij ons zorgen maken over de gevolgen van dit aanvullend beleidskader voor Utrechtse gemeenten en dan met name in het licht van de woningcrisis waar zij al jaren mee te maken hebben. Daarnaast zijn er een aantal zaken die onze fractie nog wat onduidelijk vindt en waar wij gedeputeerde Van Muilekom over willen bevragen. Zo is het voor veel gemeenten nu al een bijna onmogelijke opgave om voldoende sociale huurwoningen te realiseren voor Utrechtse woningzoekenden die al jaren op wachtlijsten staan, laat staan voor de steeds groter wordende groep vergunninghouders.</p>	<p>Dank voor het opwaarderingsverzoek, goed om dit belangrijke onderwerp in commissieverband te bespreken.</p>
	2.	<p>Hoe gaat dit aanvullend beleidskader rekening houden met het leed van woningzoekenden die al jaren op wachtlijsten staan?</p>	<p>Dit aanvullend beleidskader is een nadere uitwerking van het interbestuurlijk toezicht (IBT) zoals de provincie Utrecht dit uitvoert op dit toezichtdomein (daartoe door de wet verplicht). De wettelijke halfjaarlijkse taakstelling huisvesting vergunninghouders is een door het Rijk (ministerie van Justitie en Veiligheid) vastgestelde verplichting om een bepaald aantal vergunninghouders te huisvesten. Dat we toezicht moeten houden op het naleven van deze voor gemeenten wettelijke verplichting staat buiten kijf.</p> <p>Wel is het college zich terdege bewust van de lastige positie waarin gemeenten zich bevinden wat betreft het vinden en creëren van voldoende woningen voor alle doelgroepen, zowel vergunninghouders en andere aandachtsgroepen als reguliere woningzoekenden. Daarom ondersteunt de provincie gemeenten via het Programma Versnelling Woningbouw bij het vinden van oplossingen voor de huisvesting van alle woningzoekenden.</p> <p>Ook in de toezichtgesprekken behorend bij het IBT huisvesting vergunninghouders wordt meegedacht over huisvestingsoplossingen waarbij combinaties kunnen worden gemaakt met andere aandachtsgroepen, starters, en reguliere woningzoekenden. Hierin wordt actief doorverwezen naar en de samenwerking gezocht met het Programma Versnelling Woningbouw en het Kansenmakersteam van de Provinciale Regietafel Migratie en Integratie. Dit in het</p>

			kader van het proactief toezicht, zoals dit aanvullend beleidskader verder uitwerkt.
	3.	Welke moeite heeft het College ondernomen (voor en tijdens het opstellen van dit aanvullend beleidskader) richting het Rijk om aan te geven dat deze problematiek alleen opgelost kan worden door een veel strenger en effectief migratiebeleid?	<p>Het college heeft regelmatig contact met het Rijk via bestuurlijke overleggen met het ministerie van BZK en JenV, via de PRT, en ambtelijk bilateraal en via het interprovinciaal vakberaad van toezichthouders. In deze gesprekken komt de omvang van de taakstelling en knelpunten waar gemeenten tegenaan lopen veelvuldig aan bod, en wordt in goed overleg gekeken naar potentiële oplossingen voor gemeenten. Zij worden actief in dit overleg betrokken.</p> <p>Het migratiebeleid is niet een verantwoordelijkheid van provincies, maar van het Rijk. In het contact met het Rijk is het migratiebeleid dus geen onderdeel van het gesprek, omdat provincies hier geen zeggenschap over hebben.</p>
	4.	Welke gevolgen heeft dit aanvullend beleidskader voor de inzet en omvang van de provinciale organisatie?	<p>Het aanvullend beleidskader heeft geen rechtstreekse gevolgen voor de inzet en omvang van de provinciale organisatie. Het verandert de werkwijze van de provincie ook slechts ten dele: het aanvullend beleidskader bestendigt en formaliseert voor een groot gedeelte de toezichttaken zoals wij die al uitvoeren. Daar waar het nieuw beleid betreft verandert het aanvullend beleidskader de inzet niet, maar geeft het de toezichthouders (en ook de gemeenten) nieuwe en duidelijkere handvatten voor het uitvoeren (en ontvangen) van het toezicht.</p> <p>Wel is het zo dat de veranderingen in de toepassing van de interventieladder kunnen leiden tot snellere opschaling van het actief toezicht, wat kan betekenen dat de toezichthouder meer inzet kwijt is aan de activiteiten die daar bij horen (ambtelijke en bestuurlijke interventietraject met contactmomenten, toetsen verbeterplan, en indien nodig uiteindelijk een traject tot indeplaatsstelling).</p>
	5.	In het aanvullend beleidskader valt te lezen dat er spoedeisende situaties kunnen ontstaan waarbij de toezichthouder het als noodzakelijk beschouwt om over te gaan tot juridische interventie. In dergelijke situaties behoudt de toezichthouder het recht om, mits gemotiveerd, af te wijken van de reguliere toepassing van de interventieladder zoals beschreven en de interventieladder versneld te doorlopen om eerder over te gaan tot de juridische stappen behorend bij indeplaatsstelling. Het College stelt dat om een transparant proces te waarborgen de gemeente tijdig wordt geïnformeerd	

		<p>van dit besluit en dat de provincie niet lichtzinnig met dit recht zal omgaan.</p> <p>Kan de gedeputeerde scenario's schetsen waarin kan worden afgezien van de reguliere toepassing van de interventieladder en voor een versnelling wordt gekozen, alsmede of deze scenario's al op korte termijn kunnen gaan spelen?</p>	<p>Primair is dit voorbehoud in het aanvullend beleidskader opgenomen om aan te blijven sluiten bij de wettelijke rechten en plichten die de provincie als toezichthouder kent (art. 124 lid 2 Gemeentewet). Het is op dit moment niet waarschijnlijk dat er op korte termijn een scenario ontstaat waarin het college zal afwijken van de procedure zoals omschreven in het aanvullend beleidskader.</p>
	6.	<p>En hebben gemeenten dan nog enige mogelijkheid om bezwaar aan te tekenen?</p>	<p>Ja. Een besluit tot indeplaatsstelling is een appellabel besluit. Hiertegen kan door de gemeente rechtstreeks beroep worden ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Het beroep heeft echter geen opschortende werking.</p>
FVD	7.	<p><u>Opwaardeerverzoek</u>: De fractie van FVD zou graag het vergaderstuk 'SB Aanvullend Beleidskader IBT huisvesting vergunninghouders' willen opwaarderen in verband met de signalen van die wij van gemeenten en haar inwoners te horen krijgen omtrent de huisvesting van vergunninghouders. Graag zouden wij de Gedeputeerde Van Muilekom willen bevragen over de gevolgen voor de Utrechtse gemeenten en haar inwoners.</p>	<p>Dank voor het opwaarderingsverzoek, goed om dit belangrijke onderwerp in commissieverband te bespreken.</p>
SP	8.	<p><u>Opwaardeerverzoek</u>: De SP vindt de huisvesting van vergunninghouders een zeer belangrijk onderwerp en wij willen het daarom bespreken in de commissie. Veel gemeentes hebben namelijk een achterstand op de huisvesting van vergunninghouders en er lijkt niet een oplossing te komen vanuit het rijk hiervoor. Dat betekent dat wij als provincie ons moeten inzetten om de gemeentes te helpen. Dat doen we niet door alleen meer toezicht te hebben. Meer zicht op het probleem is goed, maar het is geen oplossing voor het probleem. Wij hebben een aantal vragen over dit onderwerp die we graag willen stellen aan het college tijdens de commissie.</p>	<p>Dank voor het opwaarderingsverzoek, goed om dit belangrijke onderwerp in commissieverband te bespreken.</p>
	9.	<p>Hoe gaat dit beleidskader gemeentes helpen om meer vergunninghouders te huisvesten?</p>	<p>Het aanvullend kader geeft gehoor aan de wens van gemeenten om een transparante toezichthouder te hebben die duidelijk en tijdig hun toezichtbeslissing met de gemeenten deelt. Gemeenten komen niet voor verrassingen te staan. Betere en duidelijkere kaders geven gemeenten de gelegenheid om eerder in gesprek te gaan over eventuele oplossingen. Het aanvullend beleidskader geeft de toezichthouders meer handvatten om sneller bij te sturen, waarmee hoog oplopende achterstanden beter kunnen worden voorkomen. Het college organiseert in november een informatiesessie voor de betrokkenen</p>

		<p>wethouders om de gemeenten mee te nemen in deze vernieuwde vorm van toezicht.</p> <p>Ook door in te zetten op proactief toezicht proberen wij oplopende achterstanden voor de huisvesting van vergunninghouders zoveel mogelijk te voorkomen. Het aanvullend beleidskader formaliseert en bestendigt deze activiteiten. In de praktijk betekent dit dat we met alle gemeenten regelmatig contact onderhouden door middel van overleggen en monitoring. We zetten hierbij in op ophalen van kennis en het uitwisselen van best practices.</p> <p>Daarnaast staan we nauw in contact met het Kansenmakersteam en het provinciale Programma Versnelling Woningbouw om gemeenten met hulpvragen zo snel mogelijk door te verwijzen. Via het Kansenmakersteam en het Programma Versnelling Woningbouw draagt de provincie ook bij aan de oplossingen voor de gemeentelijke opgave op het huisvesten van vergunninghouders.</p>
	10.	<p>Is het niet zo dat extra toezicht zonder financiële steun, het alleen maar moeilijker maakt voor gemeentes om aan alle eisen van de provincie te voldoen?</p> <p>Vooropgesteld: het huisvesten van vergunninghouders betreft geen eis van de provincie, maar een wettelijke taak voortvloeiend uit de Huisvestingswet. De provincie voert hier toezicht op uit, ook daartoe door de wet verplicht.</p> <p>Zowel bij de provincie als landelijk bij het ministerie van BZK wordt doorleefd dat gemeenten voor een grote opgave gesteld staan, waar zij ondersteuning hard bij nodig hebben. Vanuit de provincie proberen we de gemeenten op verschillende manieren te ondersteunen, zoals beschreven in het antwoord hierboven. Daarnaast bestaan er ook vanuit het Rijk verschillende regelingen om gemeenten financieel te ondersteunen bij het huisvesten van vergunninghouders of het plaatsen van flexwoningen die door verschillende doelgroepen kunnen worden gebruikt (waaronder vergunninghouders).</p>
	11.	<p>Hoe gaat het college ervoor zorgen dat de rijkere gemeentes een eerlijke bijdrage leveren aan het huisvesten van vergunninghouders?</p> <p>Elke gemeente dient zich aan de wettelijke taakstelling te houden. De verdeling van de taakstelling over gemeenten in geen verantwoordelijkheid van de provincie. De taakstelling wordt halfjaarlijks vastgesteld door het ministerie van JenV en is gebaseerd op het inwoneraantal van gemeenten (art. 29 Huisvestingswet). Daarbij wordt dus geen onderscheid gemaakt in de financiële positie van gemeenten.</p> <p>Desalniettemin houdt de provincie evenzogoed toezicht op rijkere gemeenten, waarmee het college erop toeziet dat ook zij</p>

			<p>een eerlijke bijdrage leveren aan het huisvesten van vergunninghouders.</p>
	12.	<p>Bij kop 3.1.1 (pagina 8) van het beleidskader staat dat er niet over wordt gegaan tot juridische interventie wanneer er sprake is van "een bepaalde problematiek bij het huisvesten van vergunninghouders welke niet kan worden opgelost door het nemen van een besluit tot indeplaatsstelling". Dit kan natuurlijk heel breed geïnterpreteerd worden. Kan het college een voorbeeld geven van wat er bedoeld wordt met "een bepaalde problematiek"?</p>	<p>In beginsel betreft het situaties van overmacht die verder reiken dan een gespannen woningmarkt.</p> <p>Een hypothetisch voorbeeld gebaseerd op een casus uit de afgelopen jaren is een situatie waarbij dooreen gasexplosie een significante hoeveelheid van de sociale woningvoorraad van een gemeente verloren is gegaan. Dit beschouwt de toezichthouder als een situatie van dermate overmacht dat een gemeente niet kan worden verweten dat die de taak verwaarloost, maar (tijdelijk) niet in staat is deze te vervullen. Indeplaatsstelling zou in dat geval niet aan de orde zijn.</p>
SGP	13.	<p>Waarom staat dit ter informatie en welke afwegingsruimte is er voor PS?</p>	<p>Het interbestuurlijk toezicht, zeker wanneer dit het uiteindelijke middel van indeplaatsstelling betreft, is een verantwoordelijkheid van Gedeputeerde Staten (artikel 124 lid 1 Gemeentewet). Zo is ook het algemeen Beleidskader IBT 2021-2024 vastgesteld door Gedeputeerde Staten. Het Aanvullend beleidskader IBT huisvesting vergunninghouders wat nu voorligt is een nadere uitwerking van algemeen beleidskader en dus ook een GS-verantwoordelijkheid.</p> <p>Tegelijk hecht GS er grote waarde aan PS actief te informeren over de voortgang op dit dossier, inclusief de vaststelling van dit aanvullend beleidskader. Door het aanvullend beleidskader te agenderen in de commissievergadering, waarbij u de optie heeft dit op te waarderen voor behandeling, bieden we u graag de mogelijkheid in gesprek te gaan over dit belangrijke onderwerp.</p>
	14.	<p>In de Statenbrief Aanvullend beleidskader IBT huisvesting vergunninghouders staat: 'Het aanvullend beleidskader huisvesting vergunninghouders biedt extra handvatten om onze toezichtrol op deze wijze in te vullen.' Welke extra handvatten zou GS hiermee krijgen die zij nu nog niet heeft? Als beantwoording voldoende is, hoeft het niet opgevaardeerd te worden.</p>	<p>Het voornaamste verschil met de oude situatie wat betreft het IBT op dit toezichtdomein is dat de huidige werkwijze en toezichtbeoordeling is geformaliseerd en is vastgelegd in dit aanvullend beleidskader. Zodoende is voor zowel de toezichthouder, de toezichtontvanger als ook buitenstaanders duidelijk welke criteria en methodiek wordt toegepast bij de toezichtbeoordelingen en vervolgetrajecten. Dit bevordert ons streven om een transparante toezichthouder te zijn.</p> <p>Nieuw zijn daarbij ook de veranderde criteria voor inschaling op de interventieladder: waar eerder werd beoordeeld aan de hand van absolute prestaties, wordt nu primair gekeken of sprake is van een verslechtering of verbetering. De beoordelingscriteria sluiten daarbij meer dan eerst aan bij de uitgangspunten van interbestuurlijk toezicht,</p>

			<p>namelijk inschatten en eventueel bijsturen wanneer sprake is van taakverwaarlozing op een wettelijke plicht van (in dit geval) gemeenten. Immers, een gemeente die (bijvoorbeeld) de achterstand aan het inlopen is, verwaarloost diens taak niet, maar is een in het verleden ontstane situatie aan het rechtzetten. Andersom: een gemeente waar de achterstanden oplopen verwaarloost zichtbaar diens wettelijke taak.</p>
--	--	--	---